Dinsdag 16 September 1941 DAGBLAD 58ste Jaargang, No. 3401

AMIGOE DI CURAÇAO

Boekhandel Bethencourt Tel. 1919. Uw adres voor alle soort Kantoorbehoeften.

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG Spreekuur 16—18 uur. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y. Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba: J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Drukkerij Bethencourt. Tel. 1919 Uw adres voor alle soort DRUKWERK.

Uncle Sam blijft geen toeschouwer.

Nazies verliezen de greep op bezette gebieden. Italiaanse kletspraat.

AMERIKAANSE VLOOT OPENT BESCHERMINGSDIENST TOT IJSLAND.

De Secretaris van Marine, Kolonel Frank Knox, die sprak voor een conventie van het Amerikaanse Legioen, zeide, dat de Noordamerikaanse vloot, te beginnen met morgen, alle steunverleningsvoorraden, die over zee vervoerd worden, tussen het Amerikaanse continent en de wateren rond IJsland zal beschermen.

Knox zeide: „Dat is ons antwoord aan heer Hitlers verklaring, dat hij zal proberen elk schip tot zinken te brengen, dat zijn schepen tegenkomt op de wegen, die leiden van de Verenigde Staten naar de Britse havens."

Of dit wilde zeggen, dat de Noordamerikaanse oorlogsschepen morgen zouden beginnen om convooien van Britse en andere vrachtschepen te escorteren, was een quaestie van gissingen, doch het feit, dat een tijdperk van enkele dagen nodig was tussen Roosevelts verklaring en de aanvang van deze bescherming, geeft te kennen, dat enkele speciale regelingen, welke tijd vereisen om voldaan te worden, zijn getroffen. Het feit, dat de bescherming is uitgebreid tot de wateren rond IJsland, wordt aangenomen als een aanduiding, dat de Verenigde Staten waarschijnlijk hebben toegestemd om alleen de verantwoordelijkheid op zich te nemen de voorraadschepen te beschermen tot dat punt, terwijl de Britten deze daar over zullen nemen.

Knox zeide, dat sedert de bezetting van IJsland door de Verenigde Staten op 7 Juli, Hitler en de nazies tastbaar de „Battle of Atlantic" verliezen en daarom gedwongen zijn een poging te doen om de brug van schepen te breken, die voorraden naar Groot-Brittannië vervoeren.

Knox zeide: „Indien zij niet snel succesvolle maatregelen namen om deze brug te vernielen, zou het verslaan van Engeland, het voornaamste doel van de oorlog, onmogelijk worden. Indien zij zulk een totale poging deden, zouden zij de Noordamerikaanse vloot toevoegen aan hun talrijke vijanden.

Het is een grimmige keuze, doch de nazie-actie van de afgelopen dagen laat weinig twijfel voor wat zij zullen doen" (Milwaukee. (AP) 15.9).

NEUTRALITEITSWET ZAL WORDEN HERZIEN.

De Voorzitter van het Huis Rayburn deelde bij een persconferentie mede, dat de wetgevende leiders heden de herziening van de neutraliteitswet bespraken in een conferentie met Roosevelt op het Witte Huis, doch dat men niet tot enig besluit gekomen is. Tegelijkertijd zeide Rayburn, dat de President op Donderdag een boodschap aan het Congres zal zenden betreffende de aanvraag voor een nieuw bedrag voor de steunverlening. Dit bedrag zal volgens ingelichte bronnen ongeveer 6 milliard dollar zijn. Sedert Roosevelt aan de marine opdracht gaf om op het eerste gezicht op de raiders te schieten in de Amerikaanse defensiewateren, is er belangrijke speculatie geweest of de neutraliteitswet volkomen zal worden ingetrokken welke verbiedt dat Noordamerikaanse schepen zich begeven in de gevechtszone. Men vraagt zich af of de intrekking zal worden voorgesteld of dat de koopvaardijschepen zullen worden bewapend (Washington. (AP) 15.9).

NAZIES VERLIEZEN CONTROLE OVER BEZETTE RUSSISCHE GEBIEDEN.

De Sovjets verklaarden officieel, dat de Duitsers de contrôle verliezen over de bezette Russische gebieden door hun garnizoens weg te halen om de openingen te vullen, die werden veroorzaakt door de enorme verliezen in de frontlinies. Behalve door in het namiddagcommuniqué zich te beperken tot de blote mededeling van algemene gevechten, die overal worden voortgezet, legde het Hoofdcommando de nadruk op de toestand achter de Duitse linies.

Verklaard werd, dat de Rode guerilla-activiteiten zo doeltreffend werden, dat het nazie-geraamte van de strijdkrachten, die 52 gemeenten bezetten, werd vernield en verschillende Duitse strafexpedities werden gezonden om de raiders te straffen. Deze werden echter gedwongen naar haar bases terug te keren met grote verliezen, terwijl de guerilla's in contrôle bleven van de gebieden.

Noemende de speciale gebieden, waar de Russische ongeregelden actief waren, berichtte het communiqué, dat in de Polessye-streek alleen de guerilla's 20 ammunitie-opslagplaatsen opbliezen, 46 olie-depots, 115 voedseltransporten en 47 voorraadtransporten. Gezegd werd, dat de Duitse garnizoens, die werden weggehaald om geforceerde marsen te maken naar het front, in vele gevallen werden vervangen door de dorps-ouderlingen, die werden gekozen uit vroegere Kulaks, Witte Wachters en misdadigers. Zodra de Duitse garnizoens de districtcentra en de omliggende dorpen verlieten, begonnen de guerilla's de door de fascisten aangewezenen uit te roeien. Een gedeelte vluchtte en velen werden door de guerilla's doodgeschoten.

Dit en de officiële beweringen, dat de Russische artillerie meester is van het slagveld vormden het voornaamste beeld dat gedurende de dag door Russische bronnen gegeven werd. Beschikbare inlichtingen waren verder dat het Sovjet-leger van het Noord-Westen nog steeds met succes de fortificaties van Leningrad verdedigt. Van het Zuiden waar gisteren het Sovjet-commando de val toegaf van het spoorwegcentrum Kremenchug op 175 mijl ten Zuiden van Kiev was er weinig nieuws (Moskou (AP) 15.9).

MYRON TAYLOR ZAL DEN PAUS WEER BEZOEKEN.

Uit Vaticaankringen wordt gemeld, dat Z.H. de Paus Taylor morgenochtend (op Dinsdag) zal ontvangen in een tweede conferentie, sedert de aankomst van Roosevelts Gezant de vorige week. In Vaticaankringen bleef men zwijgzaam omtrent de geruchten, die de ronde doen in Italiaanse kringen, dat Roosevelt Taylor naar den Paus heeft gezonden, „om de goedkeuring te zoeken van zijn oorlogsplannen", gelijk Roberto Farinacci dit uitdrukte in de „Regime Fascista". Hoewel Taylor nog slechts regelingen had getroffen voor een conferentie, werd in het Vaticaan gezegd, dat de Paus hem nog een derde maal zou kunnen ontvangen, alvorens Taylor tegen het einde van deze week of het begin van de volgende week vertrekt naar de Verenigde Staten. Vaticaanstad, (AP) 15.9).

ENGELSE TANKS NAAR RUSLAND.

Lord Beaverbrook deelde mede, dat al de tanks, welke Groot-Brittannië zal fabriceren gedurende de week aanvangende 22 September, naar Rusland zullen worden gezonden. In een boodschap waarin hij de tankwerkers aanspoorde tot de uiterste inspanning, zeide de Minister van Voorraadvoorziening, dat de productie van 7 dagen zal worden verzonden naar een natie, welker soldaten heden strijden voor dezelfde zaak. Beaverbrook zeide: „Er zal geen uitstel zijn. Er zullen meer volgen. Doch de tanks, die Gij de volgende week zult bouwen, zullen direct de strijd in worden gezonden om thans haar rol te spelen in de slag. (Londen, (AP) 15.9).

AMERIKAANSE MISSIE NAAR RUSLAND IN LONDEN.

Eden begroette Harriman bij zijn aankomst op een Londens vliegveld. Anderen van het ontvangstgezelschap waren de Russische Ambassadeur Maisky, Beaverbrook, Winant en Oumansky. Harriman zeide: „Wij wensen graag zo spoedig mogelijk naar Moskou te vertrekken. Wij zullen echter eerst consulteren met Beaverbrook. (Londen, (AP) 15.9).

ER BROEIT WEER WAT IN DE LIBYSE WOESTIJN.

Van ingelichte zijde wordt gemeld, dat er elke aanwijzing is, dat de toestand aan de grens tussen Libye en Egypte weer aan het koken zal zijn tegen begin October. De verklaring werd afgelegd met oog op de communiqués, die de laatste dagen door Caïro worden uitgegeven, waardoor de hevigste gevechten in Libye worden gemeld in vele maanden. Men zeide, dat de as de strijdkrachten in Libye feitelijk de gehele zomer reeds aan het versterken is, niettegenstaande de hevige Britse luchtaanvallen op de convooien in het centrum van de Middellandse Zee. Gemeld werd, dat het aantal convooien met voorraden gedurende de laatste maanden met 50% is toegenomen.

In het Midden-Oosten bevinden zich thans meer dan een half millioen geallieerde troepen, verreweg de grootste strijdmacht sedert het begin van de oorlog.

De geallieerde positie wordt het meest veilig genoemd. Er is hier geen bevestiging van de Italiaanse beweringen, dat as-troepen door enkele defensies van Tobruk zijn gedrongen. (Londen, (AP) 15.9).

FINLAND LIJDT GEBREK.

Het nieuwsblad „Pravda" zeide, dat Finland geweldige honger en armoede lijdt en dat de toekomst wordt afgewacht met de grootste onrust. Ook zeide het blad, dat vele Finnen zich reeds ervan bewust worden, dat de avontuurlijke politiek van de eerloze regeerders van Finland het land brengen aan de rand van de afgrond.

Verder werd gezegd, dat er echter geen verandering was in de twee weken oude verklaring van Salomon A. Lozovsky, den Vice-Commissaris van Buitenlandse Zaken, betreffende een vrede tussen Helsinki en Moskou (Moskou, (AP) 15.9).

PERU EN ECUADOR TWISTEN WEER.

Uit verschillende telegrammen, die van Peru en Ecuador afkomstig waren, blijkt, dat hier weer incidenten verwekt worden.

De Kanselarij van Lima in Peru gaf een officieel communiqué uit, waarin gezegd werd, dat Ecuador opnieuw troepen concentreert op verschillende punten aan de grens. Een tweede verklaring werd later uitgegeven, waarin het nieuws werd bevestigd, dat Ecuador troepen samenhoopt in de provincie Eloro met het doel de toestand te verstoren, welke geschapen werd bij de wapenstilstand op 31 Juli. Tevens zou Ecuador voortgaan met de mobilisatie. Verschillende punten werden opgenoemd, waar de Ecuadorianen naar toe trokken met de verklaring, dat binnen enkele dagen Ecuador wel zou verklaren, dat men daar was aangevallen.

De Kanselarij te Quito in Ecuador gaf tegelijkertijd een verklaring uit, dat Peruaanse troepen reeds de vorige maand op Ecuadoriaans gebied waren binnengedrongen en men zich verplicht had gezien enkele troepen naar bepaalde punten te zenden. Uit Guayaquil werd medegedeeld, dat Peruaanse vliegtuigen steeds vlogen over Ecuadoriaans gebied. Deze vliegtuigen zouden bovendien enkele plaatsjes gebombardeerd hebben zonder ernstige gevolgen. Tevens zouden 2 Peruaanse kanonneerboten om 10.30 uur des morgens in de richting schieten van Balao in een klaarblijkelijk gezamenlijke operatie met Peruaanse vliegtuigen en de plaats Tenguel hebben gebombardeerd. Later werd gemeld, dat de Peruaanse kanonneerboten zich teruggetrokken hadden. In Quito kwam Maandagmiddag om 16 uur het Congres bijeen om de internationale toestand te bespreken.

Hedenmorgen gaf het Peruaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken een officieel communiqué uit, waarin werd gezegd, dat Peru om veiligheidsmaatregelen en als repressaille zich gedwongen gezien had met de luchtmacht enkele plaatsen aan te vallen, van waar de Ecuadoriaanse agressie was begonnen, alsmede die plaatsen, waar Ecuadoriaanse troepen waren geconcentreerd om Peru aan te vallen ((AP), 16.9).

DE TOESTAND IN JOEGOSLAVIË IS ERNSTIG.

Het nieuwsblad „Kis Ujsag" drukte een bericht af van een reiziger, die juist is teruggekeerd uit het door de Duitsers bezette Joegoslavië, dat de toestand in dat land ernstig wordt. In Beograd heerst er nog steeds orde, doch in sommige streken in het binnenland hebben de communisten en zij, die nog steeds trouw zijn aan de vroegere (anti-nazie) regering de overhand.

In deze delen zouden de huizen van hen, die de tegenwoordige regering aanhangen, worden verbrand. Berichten uit Beograd delen mede, dat Premier Milan Nedic een nieuwe oproep heeft gericht tot het volk om samen te werken in de strijd tegen de communistische benden (Budapest, (AP) 15.9).

Het nieuws van vandaag.

De Verenigde Staten nemen steeds actiever deel aan de verdediging van het heerszuchtig monster, dat Hitler heet. Roosevelt zond een rapport aan het Congres, waarin hij een verslag geeft over de besteding van de 7 milliard dollars. Het is een vreugde te lezen, hoe ook Nederlands-Indië in zeer ruime mate geholpen wordt. De hulp der Verenigde Staten is inbekrompen en niet eenzijdig. Ook China krijgt een ruim aandeel. De democratieën worden geholpen, niet een bepaald land. De milliarden der Verenigde Staten worden besteed voor de vrijheid, voor de herrijzenis van alle landen, die gebukt gaan onder tyrannie en weer heerszucht. Leest het interessante rapport op de blz. 1 en 2.

Op blz. 1 leest U ook hoe Roosevelt spoedig een beroep zal doen op het Amerikaanse volk om weer 6 milliard dollars beschikbaar te stellen voor de steunverlening.

De Verenigde Staten hebben van heden af op zich genomen de goederen, die naar Engeland gestuurd worden, te beschermen tot aan IJsland (blz. 1).

Het is vandaag wel een heel goede dag, want uit Rusland komt bericht, dat de Nazies gedwongen zijn overal hun bezettingsgarnizoenen te verminderen, om de gaten te vullen van de legers die in Rusland strijden. (blz. 1).

De bezette gebieden komen steeds meer in oproer. Joegoslavië is helemaal niet meer te regeren. Iedere gefusilleerde roept tientallen wrekers op. (blz. 3).

Naar aanleiding van het bezoek van Myron C. Taylor aan den Paus schrijft de felle papenhater Roberto Farinacci, dat Roosevelt „de goedkeuring van zijn oorlogsplannen" kwam vragen.

Laffe en bespottelijke praatjes.

Het antwoord van den vredespaus Pius XII is de vredesactie in de Octobermaand. (blz 1).

De Verenigde Staten sturen een missie naar Rusland. (blz. 1).

In Libye schijnt weer iets te broeien. (blz. 1).

Uit Londen wordt vernomen, dat Reza Pahlavi Sjah, de Koning der Koningen, de Schaduw van den Almachtige, de Stadhouder Gods en het Middelpunt van het Heelal, afstand gedaan heeft van zijn pauwentroon. Zijn zoon zal de scepter in Iran verder dragen (blz. 3).

Peru en Ecuador zijn voor de zoveelste keer weer aan het vechten geslagen. Uiteraard geven beide partijen elkander de schuld (blz. 1).

Een medewerker schrijft over wat de katholieken gedaan hebben voor de ontspanning van het katholieke volkskind (blz. 3).

Over Peter Stuyvesant kunt U iets lezen naar aanleiding van het nieuwe college, dat morgen geopend wordt. (blz. 4).

Curaçao verloor gisteren een zijner beste priesters, die op bijkans 50-jarige leeftijd tot God geroepen werd. Bidden wij voor zijn zielerust.

ROOSEVELT:

....„moeten wij niet slechts het schild aanbieden, doch ook het zwaard..."

President Roosevelt zond voor de tweede maal een verslag aan het Congres betreffende het steunverleningsprogram van 7 milliard dollar. Hier volgt de text van Roosevelts schrijven:

„Ik zend u dit verslag overeenkomstig afdeling 5 b van de steunverleningswet van 11 Maart 1941, welke erin voorziet, dat de President om de 90 dagen rapport uitbrengt aan het Congres over de handelingen onder die wet. De steunverleningswet werd juist 183 dagen geleden door het Congres gepasseerd. 167 Dagen geleden trok het Congres 7 milliard dollar uit om onze nationale politiek ten uitvoer te brengen om elke mogelijke materiële steun te verlenen aan de landen, die weerstand bieden aan de agressie.

De doeltreffende uitgave van deze grote som ter bevordering van onze verkondigde politiek heeft omvangrijke taken opgeleverd. Wij zijn de benodigdheden nagegaan van de landen, die wij helpen. Wij stelden dit program van steunverlening op in wederkerige verhouding met de verschaffings-programma's van ons eigen leger en onze vloot. Wij troffen regelingen met onze industrie voor de productie van grote hoeveelheden der betrokken materialen Het Oorlogsdepartement, het Marinedepartement, het Departement van Financiën, het Landbouwdepartement en de Maritieme Commissie zijn de agentschappen, die vooral belast zijn met de feitelijke levering der voorraden. Zij zijn thans ver gevorderd met hun taak.

Meer dan 6¼ van de 7 milliard dollars, welke zijn beschikbaar gesteld, zijn thans toegewezen op aanbeveling van deze agentschappen voor aankoop van materiële diensten. Hun bemiddelingsmachines zijn voortdurend aan het werk geweest om de procudenten te vinden en contracten te plaatsen. Meer dan 3½ milliard dollars van wettige toewijzingen hebben reeds plaats gehad.

Spoedig zullen contracten geplaatst zijn voor de volle 7 milliard dollar. Contracten zijn geplaatst en de werkzaamheden zijn begonnen voor bijna een milliard dollar aan bombardementsvliegtuigen. Nieuwe werkzaamheden zijn begonnen en werk is in voortgang voor ongeveer ½ milliard dollar aan nieuwe koopvaardijschepen. Nieuwe faciliteiten voor de productie van kanonnen, ammunitie en andere defensiematerialen worden gemaakt onder contracten voor een bedrag van in totaal 262 millioen dollar.

Meer dan 430 millioen dollar zijn aangewezen en 250 millioen dollar zijn vastgesteld voor het kopen van melk, eieren en andere landbouwproducten.

De totale dollarwaarde gedurende de maand Augustus van defensie-artikelen, die zijn overgedragen en defensiediensten, die zijn verstrekt plus andere uitgaven onder het steunverleningsprogram bedraagt 486.721.838 dollar. Voedsel, staal, machinerieën, kanonnen en vliegtuigen zijn geleverd in stijgende hoeveelheden. Landbouwartikelen ter waarde van 110.606.550 dollar zijn overgedragen aan de landen, die wij steunen. Wij droegen aan het Verenigde Koninkrijk meer dan 44 millioen pond kaas over, meer dan 54 millioen pond eieren, meer dan 89 millioen pond gezouten varkensvlees, meer dan 110 millioen pond gedroogde bonen en meer dan 114 millioen pond spek.

Wij hebben hun meer dan 3 millioen vaten gasoline en olie verstrekt. Wij hebben hun vele tanks gezonden. Koopvaardij- en marine-schepen alsmede andere transportmateriaal worden hun in groeiend aantal overgedragen.

Een flink aantal vrachtschepen en tankers zijn gecharterd voor gebruik door de landen, wier defensie uiterst belangrijk is voor de onze. Onze scheepswerven herstellen geallieerde schepen. Wij rusten hen zoveel mogelijk uit tegen mijnen. Wij bewapenen hen zoveel mogelijk tegen vliegtuigen,

duikboten en raiders. Door hun oorlogsschepen te herstellen en uit te rusten hebben wij de Britse en Geallieerde marineschepen geholpen de belangrijke zeewegen, waarop de weerstand van de as-piraterij wordt voortgezet, te zuiveren. Het repareren van het slagschip „Malaya" en het vliegtuigmoederschip „Illustrious" zijn buitengewone voorbeelden van deze maritieme bijstand. Over het gehele terrein van technische en materiële bijstand, welke vereist wordt door de moderne oorlogvoering, bieden wij onder het steunverleningsprogram doeltreffende hulp. Belangrijke defensie-inlichtingen worden verstrekt aan Groot-Britannië en andere landen, die vechten tegen de asmogendheden.

Onze technici geven instructies aan de geallieerden in het onderhouden van de werktuigen, die uit onze fabrieken komen. Over de Verenigde Staten en over Afrika verbindt onze vliegtuigenveerdienst Amerika met de buitenposten van de democratieën in het Midden-Oosten. Op een van onze vliegvelden worden duizenden geallieerde piloten getraind en zullen er nog worden getraind. Wij bereiden reeds een gelijksoortig program voor om de Chinezen te helpen. Wij leverden materiaal voor de Yunnan-Burma spoorweg en de Burmaweg, teneinde de vloed van wapenen en materialen aan het heldhaftige Chinese volk te doen versnellen. Behalve oorlogsmaterialen leveren wij aan China medische en technische hulp om de ziekten te bestrijden. Ook is er een militaire missie naar China gezonden in verband met de steunverlening. De 7 milliard dollars, welke zijn uitgetrokken voor het kopen van defensie-artikelen, zijn nuttig gebruikt in minder dan 6 maanden en de feitelijke overdrachten uit deze gelden zijn noodzakelijk beperkt tot artikelen, die konden worden gekocht in voltooide staat of gedurende die tijd konden worden gemaakt. De snelheid, waarmede de toekomstige overdrachten zullen worden uitgevoerd, hangt grotendeels af van de snelheid, waarmede onze industrieën de goederen afleveren. Het cijfer van onze productie moet worden opgevoerd en elke stap om daartoe te geraken, moet en zal worden genomen. Deze afleveringen zijn natuurlijk niet slechts de materialen, die van onze kusten worden vervoerd naar de landen, die weerstand bieden aan de agressie. Voor de steunverleningswet werden hier grote contracten geplaatst door Groot-Britannië en door andere landen. De afleveringen onder deze contracten worden samen met de steunverleningsartikelen over zee vervoerd. De werkelijke omvang van oorlogsvoorraden, die onze kusten verlaten, wordt weerspiegeld in onze totale export. Alzo werd sedert het begin van de oorlog voor ongeveer 4 milliard dollar aan goederen uitgevoerd naar het Britse Imperium. Gevechtsvliegtuigen alleen kunnen niet de betekenis van de hulp aantonen. De Amerikanen mogen met recht trots zijn om de wijze, waarop de werktuigen, die zij gefabriceerd hebben, de vuurproef doorstaan. Een vliegboot van Amerikaans maaksel nam de „Bismarck" waar.

Bommen van Amerikaans maaksel bombardeerden de „Scharnhorst" en de „Gneisenau" en hielpen om grote aanvallen van de Raf in de Slag van Duitsland mogelijk te maken. In de oorlogen in de Westelijke woestijn zijn gevechtsvliegtuigen van Amerikaans maaksel in de spits van de aanval. Honderden van onze tanks staan gereed om te helpen de nazie-gesel van het Afrikaanse continent te verdrijven. Het Britse Imperium ontving het grootste deel van onze hulp. Wij verstrekten echter ook hulp aan de landen, die gewikkeld zijn in dezelfde strijd. **China en Nederlands Oost-Indië ontvangen steeds grotere hoeveelheden voorraden.** De verbannen regeringen van landen, die onder het nazie-juk zijn, delen in het program. Wij rusten reeds Poolse troepen uit, die in Canada worden getraind voor actie overzee. **Wij verstrekken ook directe of indirecte hulp aan Nederlanders, Noren, Grieken, Belgen en Joegoslaven.** Wij-weten, dat elke groep, die zich overgeeft of samenwerkt met de nazies onze eigen defensies veel moeilijker maakt. Evenzo helpt elke groep, die weerstand biedt aan de nazie-agressie, de oorlog te houden buiten ons halfrond.

De defensie van ons Westelijk halfrond is de voornaamste overweging geweest van ons steunverleningsprogram. Niet slechts helpen wij de Europese landen, die de nazies tegenhouden in de richting van het Westelijk halfrond, doch ook verstrekken wij directe hulp aan landen in dit halfrond. Wij versterken IJsland, waar onze troepen en schepen thans de wacht houden over de toegangswegen van de Noord-Atlantische Oceaan.

Wij hebben reeds een aanvang gemaakt met het uitvoeren van een omvangrijk program van materiële hulp aan landen van Centraal- en Zuid-Amerika om de gemeenschappelijke defensie en onze goede nabuurschap te versterken.

De dappere weerstand van het Russische volk is een enorme hulp geweest voor alle volken, die weerstand bieden aan de nazie-oorlogsmachine. Hij heeft de nazie-tijdtafel volkomen ontwricht en de mythe van de onoverwinnelijkheid der nazies vernietigd. Wij gebruiken de energie van onze Regering om voorraden beschikbaar te stellen, die dringend door Rusland nodig zijn. Door de afleveringen te verhaasten, door regelingen te treffen voor het snelst mogelijke vervoer van de Amerikaanse materialen, versterken wij het belangrijke Russische front. De aankoop van de Sovjet-Regering geschiedt hier met haar eigen gelden en door haar opkoopagentschap.

Het volk der Verenigde Staten weet, dat wij niet kunnen leven in een wereld, die door het Hitlerisme wordt overheerst. Het is zich ervan bewust, dat er geen werkelijke vrede kan bestaan en geen veilige vrijheid, alvorens wij de kwade machten hebben vernield, die trachten ons ongelukkig te maken.

Door de gekozen vertegenwoordigers heeft het verklaard een hechte onveranderlijke politiek te zullen volgen, gebouwd op de onneembare defensie van dit halfrond, om op onbekrompen wijze materiële hulp te verschaffen aan die landen, die strijden tegen de nazie-agressie en tyrannie.

Wij verstrekken deze hulp niet als een handeling van liefdadigheid of sympathie, doch als middel om Amerika te verdedigen. Wij bieden deze aan, omdat wij weten, dat weerstand bij stukken en brokken gedoemd is tot mislukken, omdat de meedogenloze oorlogsmachine, die thans het Europese continent beheerst, slechts kan worden bestreden door de gezamenlijke krachtsinspanning van alle vrije volken op alle strategische punten, waar de agressor moge toeslaan. Het steunverleningsprogram is niet slechts een zijstroom van ons bewapeningsprogram voor de defensie. Het is een integraal deel, een hoeksteen in onze grote nationale poging om onze nationale veiligheid voor generaties te bewaren, door de verstoorders van onze vrede te verpletteren. **Aan de volken, die dapper in de frontlinies hun bloed geven in deze strijd, moeten wij niet slechts het schild aanbieden, doch ook het zwaard,** niet slechts de middelen om een gelijke strijd te doen ontstaan of een langdurige defensie, doch de werktuigen van een uiteindelijke en totale overwinning. Dit land heeft het grootste en meest doelmatige industriesysteem ter wereld ontwikkeld. Het is onze taak om de werkplaatsen van onze industrie om te zetten in machtige oorlogssmederijen, om de agressors bij het bouwen te overtreffen in elke categorie van moderne wapenen. Slechts op zulke wijze kunnen wij het arsenaal van de democratie bouwen. Op deze taak hebben wij ons thans toegelegd met steeds grotere energie. Vliegtuigen, tanks, kanonnen en schepen beginnen te vloeien van onze fabrieken en werven en de vloed zal dagelijks toenemen tot zij een rivier wordt en deze totalitaire tyrannie opzwelgt, welke de wereld poogt te overheersten" (Washington. (AP) 15.9).

In Memoriam Pater Lebuinus Tolenaar O.P.

Maandag om 16.30 uur is de Wel Eerw. Pater Lebuinus Tolenaar in het St. Elisabethsgasthuis, omringd door het merendeel van zijn confraters, die hem in zijn zware doodstrijd omringden, overleden. Pastoor Tolenaar was een persoon, die bij zijn medebroeders en parochianen zeer bemind was. Met zijn melancholisch uitgegroeide aard had hij de gave om met biezondere fijne tact armen en lijdenden op te beuren en te troosten en als priester heeft hij zijn Goddelijken Meester wel voornamelijk nagevolgd als Weldoener en Trooster van de mensen. Voor zijn confraters was hij een geestige causeur en hij was onnavolgbaar in het typeren van personen en toestanden. Als hij de personen van het verleden karakteriseerde, dan zag men ze in levende lijve voor zich staan.

Ook was Pastoor Tolenaar een graag gezochte leidsman en raadgever in moeilijkheden; met zijn weke en zachte aard wist hij mee te voelen en door zijn gesprekken weer moed te geven. Zo is aan dat vroege leven te spoedig een eind gekomen; want Pastoor Tolenaar werd niet ouder dan 49 jaar en volgende week Dinsdag zou hij 50 jaar geworden zijn.

Geboren op 23 September 1891, maakte hij zijn lagere studies op het St. Dominicuscollege, waar hij als jonge student de geestige toneelstukken maakte, die bij feestelijke gelegenheden werden opgevoerd. Op 19 Maart in het jaar 1915 deed hij zijn Professie te Huissen (Gelderland) in de Dominicanerorde, hij werd priester gewijd in 1921 en op 15 September van dat zelfde jaar — juist op zijn sterfdag 20 jaar geleden — werd hij tot Missionaris van Curaçao benoemd. Hij werkte als Pastoor van St. Barthélémy, als Kapelaan van San Mateo en Santa Maria en was de eerste Pastoor van Jandoret, die aldaar in 1926 de school en Pastorie bouwde.

Vervolgens werd hij Pastoor van Sta Cruz op Aruba en na zijn eerste vacantie werd hij Pastoor op Kralendijk te Bonaire en ten slotte op Janwé.

In December van het vorige jaar openbaarde zich een ernstige hartkwaal, die hem noopte ontslag te nemen van zijn apostolisch werk. Pastoor Tolenaar moest nu „rusten", maar rusten was voor die levendige natuur een zeer zware arbeid. Wie Pastoor Tolenaar kende en weet wat rusten betekent, zou bijna spreken van een natuurlijke tegenstrijdigheid". En zo scheen de goede God er ook over gedacht te hebben, die hem daarom gisteren de Euwige Rust schonk.

R.I.P. — Hij ruste daarom in Vrede.

Curaçao.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE

Alle athleten worden opgeroepen **om hedenavond 20 uur** in het Bargesbad te komen om besprekingen te voeren naar aanleiding van de athletiekwedstrijden.

Voetbal: De verenigingen worden uitgenodigd om zich nu reeds te doen inschrijven voor het tournooi om de „Monseigneur Verriet Tropee". Dit tournooi begint eind September.

VIERING CHRISTUS-KONING.

Onder voorzitterschap van den heer Jansen, kwamen gisteravond verschillende dames en heren in het Theater Brion bijeen, teneinde hun plannen te bespreken voor een grootse manifestatie op de laatste Zondag van October, de feestdag van Christus-Koning.

Het initiatief voor dit schone feest ging uit van enige katholieke mannen van de stedelijke parochies.

Door onvoldoende tijd om tot een goede voorbereiding voor het feest te komen, en om enige andere interne redenen, zal men het voorgenomen feest moeten beperken tot wat secretaris Pieters zo juist uitdrukte, tot 60%.

Enige bestuursleden gaven een verklaring waarom de omvang van het feest moest beperkt worden, terwijl zij tevens hun verlangen te kennen gaven en deze grootse manifestatie aan Christus-Koning het volgend jaar, na een betere voorbereiding, toch te verwezenlijken.

Nadat sommige aanwezigen hun mening hadden te kennen gegeven, t.a.v. het feest, werd besloten over te gaan tot sluiting van de bijeenkomst, nadat nog een biezonder woord van lof werd toegezwaaid aan den heer Jansen.

SINT VINCENTIUS KRING.

Onder leiding van pater Rafael Meussen O. P., den rector van het Sint Vincentiusgesticht is de Sint Vincentiuskring opgericht. Ook frater Cassimirus is lid van de Kring. De eerste officiële vergadering had gisteravond plaats, waarbij ook Z.E. de Apostolisch Vicarius tegenwoordig was.

De kring is opgericht voor de oudleerlingen van Scherpenheuvel en heeft zoals Z.H.E. zeide, te zorgen voor de geestelijke, sociale en materiële behoeften van de leden. De Apostolisch Vicarius verzocht den oudleerlingen om toch voorал het contact met elkander en met de priesters en fraters te bewaren. Hij deed een beroep op hen niet alleen goede vaklieden te zijn, maar ook goede burgers en katholieken.

De Kring beschikt reeds over een eigen banda, die gisteren echter niet speelde uit rouw over de dood van Pater Tolenaar.

DE HEER W. A. TRINLER NAAR ARUBA.

De heer W. A. Trinler, de huidige onder-directeur van de Hollandse Bank Unie te Curaçao, zal belast worden met de leiding van het kantoor te Oranjestad, Aruba.

De heer N. F. Ronday werd benoemd tot onder-directeur van het kantoor te Curaçao.

DE LOTERIJ VAN HET RODE KRUIS.

De trekking van de loterij van het Rode Kruis ten bate van het Dames Comité Irene zal op 25 September plaats vinden te 10 uur in het kantoor van de loterijbond Fortuna, Brionplein.

Voor verdere biezonderheden leze men de desbetreffende advertentie.

CUROM ZENDT UIT.

Op Woensdag 17 September 1941 om 16.30 uur zal de Curom vanuit het gymnastieklokaal van het nieuwe schoolgebouw Pietermaai een biezondere uitzending geven.

Het programma is als volgt:

1. Woord van welkom en aanbieding van het nieuwe gebouw aan Z.E. den Gouverneur door Ir. J. F. Groote, directeur van Openbare Werken.
2. Officiële ingebruikstelling van het gebouw door Zijne Excellentie ten behoeve van de Hendrik- en Wilhelminaschool voor M.U.L.O. en van de Algemene Middelbare School; officiële opening der A.M.S. onder de naam van „Peter Stuyvesant College" door Zijne Excellentie.
3. Toelichting, naam en doel der A.M.S. en installatie van directeur en leraren door Dr. W. J. Goslinga, Inspecteur van het Onderwijs en ambtshalve voorzitter der Commissie van Toezicht op het Middelbaar Onderwijs.
4. Aanvaarding van het nieuwe gebouw voor de Hendrik- en Wilhelminaschool door den Heer J. H. Sprockel, hoofd der Hendrikschool.
5. Aanvaarding van het nieuwe gebouw voor de A.M.S. en van de opdracht tot het geven van Middelbaar Onderwijs door den Heer W. Meyer, benoemd dircteur van het Peter Stuyvesant College.

SPORTVERENIGING GROOT KWARTIER.

Woensdag as. zullen de lessen beginnen in voetbaltheorie en spelregels. De lessen worden gegeven in het clubhuis om 19.30 uur.

ATHLETIEKWEDSTRIJDEN.

Aangezien de sluitingsdatum voor de inschrijvingen tot deelname aan de athletiekkampioenschappen en de selectie-wedstrijden zo dicht bij is, herinneren wij er de athleten nogmaals aan, dat deze datum is bepaald op 20 September e.k. en hiervan niet zal worden afgeweken.

Teneinde eventuele misverstanden te voorkomen, zij nogmaals medegedeeld, dat de wedstrijden openstaan voor alle athleten; voor de kampioenschapstitels komen echter alleen in aanmerking de bij de Curaçaose Athletiekbond aangesloten leden. Aangezien voor eventuele uitzending naar Barranquilla, alle athleten van Nederlandse nationaliteit, die in December 1942 (datum van de Olympische Spelen) drie jaar in het Gebiedsdeel Curaçao hebben gewoond in aanmerking kunnen komen, is het zaak te laten zien, wat zij kunnen praesteren en zich op te geven voor de wedstrijden, die tevens selectie-wedstrijden zijn.

Zoals reeds medegedeeld, staat er meer op het programma. Aangezien in Barranquilla ook de 5 km. en de 10 km. worden gelopen, zal de C.A.B. deze onderdelen niet verwaarlozen. Naar alle waarschijnlijkheid zal op Zondag 12 October e.k. hiermede een aanvang worden gemaakt, en wel met de 5 km. wedloop; definitieve berichten hieromtrent zullen later worden bekend gemaakt.

Ook is in studie een vijfkamp voor Zondag 26 October 1941. De plannen hieromtrent zijn nog wel vaag, doch den athleten zij geraden met deze datum rekening te houden. Ook hieromtrent zullen verdere berichten bekend worden gemaakt.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op: Sept. 4 Dovale, Ofelia Maria echtg. v. Calvo, C. A. z; Sept. 2 Samuel, Josephina Alberta z; Sept. 3 Klooster, Estelle Anastacia d; Sept. 2 Labasti, Carmencita Teresa d; Sept. 5 Bernadina, Petronilia Prudencia echtg. v. Tejera, C. A. d; Sept. 2 Cecilia, Petra Pascualita d; Sept. 3 Manuela, Concepcion Francisca z; Sept. 4 Inesia, Catharina Johanna echtg. v. Grotestam, E. M. z; Sept. 7 Richardson, Carmencita Verbina echtg. v. Nowels, J. z; Sept. 8 Lesire, Maria Amancia echtg. v. Brazil, P. P. z; Aug. 28 Mathilda, Arcadia Modesta echtg. v. Essed, D. O. H. d; Sept 7 Christina, Dometilia Martir z; Sept. 7 Rodriguez, Severa Ignacia echtg. v. Figueroa, J. d; Sept. 8 Joshua, Nabel echtg. v. Lindo, F. M. z; Sept. 8 Neuman, Ermita Modesta z; Sept. 9 Koeiman, Hilda Maria d; Sept. 7 Veeris, Fidelicia Atalina echtg. v. Faries J. S. z; Sept. 9 Simmons, Florence Lucille echtg. v. Heyliger, Vance Donalie z; Sept. 7 Capriles, Maria Margarita Antonia echtg. v. te Winkel, M. H. z; Sept. 10 Bazey, Margaret Ann Elizabeth echtg. v. Agard, R. B. z; Sept. 8 van der Dijs, Jeane Louise Theodora echtg. v. Hueck, C. H. W. d; Sept. 8 de Grijze, Maria Natalia echtg. v. Bernabela, R.J.H. d; Sept. 7 Gijsbertha, Maria Carmen d; Sept. 7 Francinet, Felina Gracina d; Sept. 10 Nahr, Johanita Catharina echtg. v. Desbarida, M. F. z; Sept. 10 Sakoeta, Rosa Amalia Sermira echtg. v. Martina, R. J. d.

Overleden op: Aug. 23 Hooi, Maria Elizabeth 1 m.; Aug. 29 Martis, Lucio Juliano echtg. v. Lucas, R. de L. 53 j.; Aug. 31 Hooi, Maria Eliza echtg. v. van Eyken, A. M. 75 j. Aug. 31 Engelhardt Hipolito Efrain 7 m.; Sept. 2 Leito, Maria Clara 3 w.; Sept. 4 Janssen, Johannes Gertrudus 44 j.; Aug. 29 Simmons, Stanley Emanuel 7 d.; Aug. 29 Ellis, John Franklin 4 m.; Sept. 6 Vanblarcum, Marinus Vanblarcum echtg. v. Kirindongo, J. J. 57 j.; Sept. 6 Goeloe, Rolando Simon 4 j.; Sept. 6 Puerta, Ana Josefa echtg. v. Chirino, E. J. 27 j. Sept. 6 Rosalina, Raymundo Eufracio 13 j.; Sept. 6 Maduro, Wilfred 13 j.; Sept. 7 de Lanoy, Harold Antonio 5 j.; Sept. 8 Frans, Martina Gertruida 33 j.; Sept. 9 Thomas, Mercelina Maria 25 j.; Sept. 9 Susanna, Petronilia Henriette echtg. v. Johanna J. N. 45 j.

Ondertrouwd op September: 5 Morroy, Evert Arnold en Schwarts, Maria Rosanna; 6 Brown, William en Manuela, Margarita Martina; 9 van Brederode, Hendrik Cornelis en Durgaram, Betsy; 11 Scharbaai, Servilio Ricardo en Martis, Dolores Virginia; 11 Pereira, Josue Sirilio en Romer, Aida Arnulfo; 11 Connor, William Mc Donald en Warner, Georgina Alvina; 11 Wilson, Leonide en Walters, Lucille Agatha.

Getrouwd op September: 9 Rivadeneira, Faurino Susanno en Fabian, Maria Victoria; 10 Winklaar, Dominico Mamerto en Poulina, Theodora Rosenda.

Onze Volkskinderen onder de vacantie.

Een medewerker schrijft:

In de „Beurs" van 10 September jl. lazen wij de volgende woorden:

„Onze jeugd — en met dit woord doelen wij in de eerste plaats op de eenvoudige Curaçaose volksjeugd — blijft dus tijdens de schoolvacanties en op andere vrije dagen in de buurt van huis."

Toevallig las ik die woorden, toen ik kort erop den pastoor van Barber ontmoette. Het eerste wat me opviel, was zijn verbrand gezicht. „Man, wat zie jij eruit", kwam het spontaan, ofschoon niet erg complimenteus van mijn lippen. Ja zeg, antwoordde de sympathieke herder, ik geef het jou te doen, de hele vacantie heb ik bezoek gehad, mijn hofje is geen dag onbezet gebleven. De ene troep jongens was nog niet weg, of er stond weer een gezelschap meisjes klaar K.J.M.-ers, Zonnekinderen, Welpen, Verkenners, Voortrekkers, Jonge Wachters om beurten kwamen ze kamperen, bivakkeren of hoe je het noemen wilt. Het was een heerlijke tijd, maar onder ons gezegd, ik ben toch blij, dat het nu weer voor een tijdje stop staat; vooral voor mijn personeel. Je kunt te veel van het goede krijgen."

Zo'n zelfde opmerking zouden de Overste van Brakkeput Ariba, de pastoor van Westpunt, en de bij onze jeugd zo populaire Heer van der Dijs van de plantage Santa Matha, kunnen maken, om van andere plantage-eigenaren niets eens te spreken.

Immers, daar gaat geen vacantie voorbij, of gastvrijheid wordt ingeroepen voor onze talrijke georganiseerde verenigingen, die aangesloten zijn bij de R.K. Jeugdcentrale. Verder schoolgroepen, misdienaars etc., etc.

Telkenjare wordt het bekende Jonge Wacht-kamp gehouden onder leiding van onze onvermoeide Fraters, die een groot gedeelte van hun vacantie opofferen om met de jongens er op uit te gaan. Het is wel jammer, dat de schrijver van „De vrije tijd van de Jeugd" uit de „Beurs", die klaarblijkelijk alleen de kinderspeeltuinen van het Leger des Heils kent en het werk van Brakkeput MeiMei (van hetzelfde Leger) nooit eens een kijkje is komen nemen in zo'n Jonge Wacht-kamp. Alleen reeds voor de ogen is het een lust dat bos van 60 à 70 tenten te zien, met de fourage-keuken en eetafdelingen, om niet te spreken van de fijne geest onder de jongens, de romantische kampvuren 's avonds en...... van de geweldige eetlust dier stoere knapen na zo'n hele dag in Gods vrije natuur te hebben doorgebracht. Aan zo'n kamp, dat altijd verschillende dagen duurt, doen toch altijd een kleine honderd volksjongens mee. Telkenjare komt er een verslag van in de katholieke kranten, maar de anderen **zwijgen het dood.** Waarom toch??

Ook de R.K. Verkenners, die alleen op Curaçao vier troepen hebben, gaan elk jaar en meerdere malen per jaar kamperen.

In deze laatste vacantie is de Petrus Canisiusgroep zelfs 14 dagen lang op kamp geweest in Santa Martha, dank zij de vrijgevigheid van een groten kindervriend, wiens naam ik niet noemen mag. Ook de St. Hubertusgroep van Pietermaai is een week op stap geweest en een andere groep kon helaas uit gebrek aan vacantie van de leiders niet uitgaan, maar zij zal de schade inhalen.

Nu zal iemand misschien opmaken: ja maar wat de Katholieke Jeugdorganisatie doet, telt niet mee, dat is niet **algemeen.** Ik zou u kunnen antwoorden, zoals Zaterdag nog in „Dagblad Amigoe di Curaçao" stond, dat de katholieke volksjeugd ongeveer de gehele volksjeugd is van Curaçao. Het is toch wel een beetje al te **partijdig om** hetgeen voor ten minste 90 percent van de jeugd gedaan wordt, eenvoudig dood te zwijgen onder voorwendsel, dat die jeugd 90 percent **katholiek** is.

Bestaat er op de Isla ook niet een Protestantse Jeugdorganisatie en een Protestants jeugdhuis. Daar neemt geen katholiek aanstoot aan, integendeel. Wij zijn blij, dat onze andersdenkende broeders de jeugd niet neutraal meer volgens het Woord Gods opvoeden. Hebben de protestantse kinderen ook geen Paas- of Pinksterkamp gehad onder geestelijke leiding ?

Veronderstel eens, dat negentig procent van de Curaçaose jeugd protestant was, zou men dan om de 10 procent katholieken zijn jeugdorganisaties neutraal maken. Immers heen.

Toevallig heb ik hier voor me de statistiek van de vrije jeugdvorming in Nederland. In deze statistiek zijn ondergebracht:

a. Protestants-Christelijke vrije jeugdvorming; b. Rooms-Katholieke vrije jeugdvorming; c. Socialistische vrije jeugdvorming; d. Joodse vrije jeugdvorming e. overige aan godsdienstige of staatkundige beginselen gebonden vrije jeugdvorming; f. niet aan godsdienstige of staatkundige beginselen gebonden vrije jeugdvorming.

Is deze opsomming geen bewijs genoeg, dat niet alleen de katholieken, maar ook vele andersdenkenden hun vrije jeugdvorming doen steunen op bepaalde godsdienstige beginselen.

Waarom moet nu persé ons Curaçaose volk zo dom worden verondersteld, dat men meent, dat het wel zal slikken, als men de katholieke organisaties als iets minderwaardigs voorstelt, die maar het best dienen te worden doodgezwegen!

Neen, heren, die tijd is voorbij. Ons katholieke volk is ontwaakt. Het kent zijn plichten, maar ook zijn rechten. En wij eisen ze op met hetzelfde recht als anderen. Wij sluiten met de wens, dat het Gouvernement onze katholieke jeugdorganisaties moge blijven steunen in zover particulier initiatief te kort schiet. Wij van onze kant geven de verzekering, dat ons katholiek zijn ons niet **minder,** maar eer **meer** vaderlands gezind maakt, en ook meer gemeenschapsgevoel geeft.

Zeg Beursje, als je nu royaal wilt zijn, neem dit artikeltje dan eens over als **aanvulling** van je „De vrije tijd van de jeugd" van Woensdag jl. Zeg maar gewoon, dat je dat bedoelde, toen je schreef: „Voor wat ander jeugdwerk betreft, dient oprechte hulde gebracht aan alle sport en jeugdverenigingen" (punt, nieuwe regel, nieuwe alinea).

Tot een volgende keer!

Politiek en Oorlog.

LENINGRAD BIJT VAN ZICH AF.

De Duitse legers beweerden herhaalde Russische tegenaanvallen, gesteund door zware tanks, te hebben afgeslagen bij een grote en voortdurende strijd over elke meter grond om het bezit van de machtige moderne fortificaties van Leningrad. Meer dan 500 motorvoertuigen zouden zijn vernield bij de nieuwe Duitse aanval ten Oosten van de Dnjepr-rivier, die honderden mijlen ten Zuiden ligt van het Leningradfront. Het DNB, dat op grote schaal rapporteerde over de activiteiten van de Luftwaffe, zeide ook, dat een Russische gepantserde trein en 6 transporttreinen tot staan werden gebracht door het bombardement en verscheidene artillerie-stellingen buiten gevecht werden gesteld. In de Noordelijke wateren zouden, volgens het DNB, de Duitse piloten ook met goed effect de Rode strijdkrachten hebben aangevallen, die nog steeds vasthouden aan het Oeseleiland aan de mond van de Golf van Riga.

De half cirkelvormige linie van manschappen en staal zoeken de tweede stad van Rusland aaneen te knijpen en dringen gestadig op, zeide het Hoofdcommando, doch ontmoet de meest koppige weerstand van de binnenste Rode posities, die in andere berichten werden afgeschilderd als hindernissen, welke even formidabel zijn als die ooit door de Duitse strijdkrachten werden doorbroken. Tegen talrijke Sovjet-fortificaties in een grote diepte — sommige hadden stalen en stenen muren van 6 voet dik en waren uitgerust met ronddraaiende kanonkoepels — wierpen de Duitsers de zwaarste artillerie, tanks en bommenwerpers en zonden de beste infanterietroepen om de posities op te ruimen. Een enkele Duitse divisie berichtte 50 bunkers te hebben gebroken. Ten Noorden van Leningrad beweerden de Duits-Finse strijdkrachten 150 te hebben opgeruimd. Over de tegenaanval van de Sovjets zijn er geen biezonderheden, behalve het officiële bericht, dat de Rode troepen, gesteund door grote tanks de Duitse linies telkens weer hadden aangevallen. De tegenaanval zou echter elke keer zijn afgeslagen.

Op een punt zouden Duitse troepen, volgens officiële kringen. zijn opgerukt tot een afstand van 15 mijl van het centrum van Leningrad.

De zegsman legde een kaart van de stad Berlijn over de kaart van de stad Leningrad en zeide, dat de Berlijnse verkeersweg Girle ongeveer de positie aantoonde van de Duitse troepen rond de Russische stad, een afstand van ruwweg 15 mijl. Om deze positie te bereiken, moesten de Duitsers over een afstand van 75 mijl door defensies heenbreken, waaronder tankvallen van 9 voet wijd en 6 voet diep, zodat de Duitsers feitelijk de gemechaniseerde oorlog moesten laten varen ten gunste van gevechten op korte afstand.

Gevelde bomen werden gelegd als hindernissen en in de bossen werden draden gespannen van boom tot boom en dit alles, volgens Duitse bronnen, door Russische vrouwen en kinderen. Ook moesten honderdduizenden mijnen worden opgeruimd door de genietroepen, die vooruittrokken. In sommige kringen wordt geschat, dat 4.200.000 personen in Leningrad gevangen zitten binnen een ruimte van ongeveer 1900 vierkante mijl. De Nazies verklaarden, dat zij de stad huis na huis konden nemen, indien dit nodig was. Zij zeiden, dat de verliezen dan echter uiterst bloedig zouden zijn. Wat betreft de tweede grote Russische stad, die belegerd wordt, Odessa in het Verre Zuiden aan de Zwarte Zee, zeiden gezaghebbende personen, dat de stad wordt benaderd door experts in het vlammen werpen en bunkerbestormen en dat huis tot huis gevechten de Duitsers stap voor stap vooruit brengen. Men verklaarde, dat deze methode was aangenomen om de noodzaak van een beschieting te vermijden, waardoor de stad grondig zou worden vernield.

Van het front over het algemeen somde het Hoofdcommando de positie op door te melden, dat „grote offensieve operaties in het Oosten met succes voortgang hebben." Van andere ingelichte zijde deelde men echter mede, dat het front aan het „rijpen" is voor grote successen en thans ontwikkeld wordt in het Zuiden, waar nazie-duikbommenwerpers de Sovjet artillerie-stellingen en troepenconcentraties aanvallen in de Donets-vallei ten Oosten van de Dnjepr-rivier en op de verbindingen van Krim met het Russische vasteland. Deze bronnen wezen erop, dat de Stuka het gespecialiseerde wapen is, dat dikwijls ogenblikkelijk gebruikt wordt voor beslissende acties. Alzo worden dus de verwachtingen gekoesterd, dat een grote slag op komst is in het Donetsgebied (Berlijn, (AP) 15.9).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Op Dinsdag deelde het Sovjet-Informatiebureau mede, dat Sovjet-bommenwerpers begonnen waren de ashavens aan de Zwarte Zee en de Donauhavens op hevige wijze te bestoken met aanvallen op Constantza en Sulina aan de Roemeense kust en de oliehaven Galati aan de Donau.

Het communiqué zeide, dat al deze aanvallen op Zaterdag werden ondernomen, waardoor wordt te kennen gegeven, dat de Russen er op uit zijn om elke Duitse poging te vernietigen om over de Zwarte Zee een aanval uit te voeren.

Een Duitse poging om troepen te landen op het eiland Oesel in de Baltische Zee, werd afgeslagen met verlies voor de nazies van 4 transportschepen en 2 torpedojagers, die tot zinken werden gebracht. Andere schepen werden beschadigd. Aan het Zuidelijk einde van het Westelijk front weerstaan de verdedigers van Odessa, gesteund door de matrozen van de Zwarte Zeevloot, nog steeds de Duitse en Roemeense aanvallen. Het communiqué deelde mede. dat een Roemeens regiment werd vernield (Moskou. (AP) 15.9).

DE RAF IN HET MIDDEN-OOSTEN

Het communiqué van de Raf in het Midden-Oosten deelde mede, dat een sterke formatie van Zuidafrikaanse bommenwerpers gisteren een vijandelijk motortransport uiteensloeg in het grensgebied. Een groot aantal bommen viel tussen de voertuigen. Vele voltreffers werden waargenomen en grote branden braken uit. Een aanvullend communiqué deelt mede, dat intensieve operaties werden uitgevoerd boven de grenszone in de Westelijke Libyse woestijn. Britse-, Zuidafrikaanse- en marine-vliegtuigen vernielden 11 vijandelijke vliegtuigen. Bovendien werden nog 3 vijandelijke vliegtuigen door het afweergeschut omlaag gehaald (Caïro, (AP) 15.9).

RAF-AANVALLEN OP DUITSLAND.

Van gezaghebbende zijde wordt medegedeeld, dat een machtige strijdkracht van Raf-bommenwerpers in de afgelopen nacht de scheepswerven, fabrieken en spoorlijnen van Hamburg heeft aangevallen. Vele grote branden ontstonden bij de aanval, die verschillende uren duurde. Andere Duitse havens werden aangevallen, waaronder Cuxhaven en Wilhelmshaven. De dokken te Le Havre werden hevig aangevallen door een andere strijdkracht van bommenwerpers. Van deze operaties worden 9 Britse vliegtuigen vermist (Londen, (AP) 16.9).

STAAT VAN BELEG IN OSLO OPGEHEVEN.

Uit Oslo wordt gemeld, dat de Rijkscommissaris in Oslo heeft bekend gemaakt, dat de staat van beleg, welke sedert de vorige week Woensdag om 5 uur 's morgens geldig was, morgenochtend om 5 uur zal worden opgeheven.

Geen reden werd opgegeven voor het opheffen van de staat van beleg in Oslo, doch van ingelichte zijde hier deelde men mede, dat de wrok over de strenge bepalingen in het dagelijks leven zo groot is, dat het mogelijk is, dat de autoriteiten een openlijke uitbarsting vrezen, tenzij de bepalingen enigszins worden verslapt. Gedurende de dag publiceerde de Gestapo-Chef in Oslo opnieuw de order, welke in September 1940 werd uitgegeven, waarbij de inlevering van alle vuurwapenen wordt geëist. Hij waarschuwde, dat ernstige straffen zullen worden uitgedeeld aan hen, die hieraan niet voldeden.

Er zijn ook berichten, dat de order, waardoor het gebruik van radio's in het Oslo-gebied wordt verboden, zal worden uitgebreid voor het gehele land (Stockholm, (AP) 15.9).

Het DNB berichtte uit Oslo, dat de staat van beleg voor Oslo en buitenwijken om 5 uur 's morgens is opgeheven door Joseph Terboven, den Duitsen Rijkscommissaris. De staat van beleg heeft juist een week geduurd (Berlijn, (AP) 16.9).

NEDERLAND.

NEDERLANDS-INDIË IS PARAAT.

Het Nederlands-Indische Gouvernement heeft weer op een supplementaire begrotingspost de goedkeuring van de Volksraad verkregen, onder andere vragende: 56 millioen bestemd voor de Koninklijke Nederlandse Marine, waarvan 51 millioen bestemd zullen worden voor de aanschaffing van marinevliegtuigen. Verder worden grote credieten gevraagd voor de bouw van verdedigingswerken, voor kleding en uitrusting der inheemse zee-militie enz. Voor het leger wordt een aanvullend crediet gevraagd van vele tientallen milloenen guldens, o.a. ruim 81 millioen gulden voor de luchtmacht; en verder voor aankoop van materiaal, uitrusting der „stadswachten" uitbreiding der artilleriewerkplaatsen, bouw van verdedigingswerken en tenslotte: Voor een nieuw gebouw der Koninklijke Militaire Academie. Gemeld wordt dat in gestadige stroom „Catalina Vliegboten", bestemd voor de Indische weermacht van San Diego (Cal.) naar Indië komen gevlogen. De vlieger-officieren met de zorg voor deze vliegtuigen belast luitenants De Bruin en Lebourel waren vol lof voor deze aanwinsten der Indische defensie. En luitenant-kolonel Hendrikse verklaarde: „Zij die een begerige blik op Nederlands-Indië werpen, krijgen een steeds zwaardere taak."

DE TORPEDERING VAN DE KOTA NOPAN.

De „New York Times" verneemt uit Balboa (Kanaalzone), dat de Amerikaanse marine-autoriteiten geloven, dat het Nederlandse schip „Kota Nopan" aangevallen is door een „as-raider" die mogelijk zijn basis op de Galapagos-eilanden heeft en die opereert in de richting van het Panamakanaal. Mogelijk bevindt de bemanning van de „Kota Nopan" zich aan boord van de raider. Enige Britse en Nederlandse schepen op weg van Nieuw Zeeland naar Nederlands-Indië zijn overtijd, doch het is zeer wel mogelijk, dat zij een andere route hebben gekozen.

„GEHEIM".

Van Curaçao geldt hetzelfde.

In de Javabode lezen wij:

De censuur in Engeland vergelijkende met die in Indië, komt „Het Nieuws van de Dag" tot de conclusie, dat het contrast moeilijk scherper kon zijn voor wat betreft de houding van de overheid ten aanzien van de pers. Gedurende de gehele oorlog hebben de Britse bladen op alle mogelijk gebied critiek geoefend, van de politiek en samenstelling der regering af tot regelingen betreffende de brandwachten en het toezicht op de schuilplaatsen toe. En kijk dan naar Indië, waar de bladen onmiddellijk met den strafrechter in aanraking zouden komen bij het publiceren van berichten, welke buitenlandse bladen in extenso afdrukken:

Er is hier op het gebied van de censuur nog zeer veel te leren. Dat komt omdat ambtenaren en militairen hier zijn opgegroeid in de sfeer van het „geheim". Alles is hier geheim. Wij hebben van het departement van Oorlog enkele malen een enveloppe ontvangen. Met koeien van letters stond er op aangetekend: „Zeer geheim, Eigenhandig". Openden wij de enveloppe, dan vonden wij een tweede omslag, waarop alweer het woord „geheim" genoteerd was. De derde enveloppe bracht dan eindelijk het bericht: een uitnodiging om een of andere vergadering bij te wonen.

Men maakt zich hier belachelijk met dat „geheim". Men bedient er zich van omdat het gewichtig staat, niet omdat 's lands belang er mee gediend is. Laat men een voorbeeld aan Engeland nemen. Dat staat midden in de strijd, en nochtans hanteert het de censuur op een wijze, welke de vrijheid van de pers tot een belangrijke hoogte onaangetast laat!

DYNAMISCHE KRACHTEN.

In het katholieke weekblad voor Nederlands Indië. „De Weg" betoogt „Occasional", dat van een wezenlijke volkswelvaart eerst dan sprake zal kunnen zijn, wanneer ook op sociaal gebied de nodige voorzieningen worden getroffen. Op dit terrein valt nog alles te doen. Gelukkig wijzen de tekenen er op, dat althans een klein beetje van de dynamische krachten, die thans aan het werk zijn gesteld, zich ook heeft medegedeeld aan hetgeen op het sociale terrein in beweging is:

Wij zijn er van overtuigd, dat een departement van Sociale Zaken voor dit land ten minste even nodig is als een departement van Economische Zaken, dat zijn bestaansrecht dubbel en dwars heeft. In een land als dit, waar als het ware de eerste steen nog moet worden gelegd voor het bouwwerk der sociale wetgeving, is zulk een departement zelfs nog veel meer nodig dan waar ook. Het dualisme in de samenstelling der Indische maatschappij leidt tot verschillen in levenspeil, die eenieder, die er even bij stilstaat, met stomme verbazing slaat. Het is eeuwenlang zo geweest, zal men wellicht opmerken, en het gaat toch. Ja, maar is dat een geldige reden om het dan maar zo te laten? In resignatie wordt te dezen uiteraard nooit iets bereikt. Wie leiden wil, draagt de volle verantwoordelijkheid van het leiderschap.

SPEECH VAN ROOSEVELT IN WEST-END EN CINELANDIA.

De Directies van deze beide theaters deelt ons mede, dat vanavond een journaal-film zal worden vertoond, waarin o.a. de speech van Roosevelt, die hij 11 September hield, naar aanleiding van de Duitse agressie tegen Amerikaanse schepen.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Duitse autoriteiten bevolen de confiscatie van alle eigendommen van leden van het Huis van Oranje-Nassau in het door de Duitsers bezette Nederland (Den Haag 16.9).

Het Britse nieuwsagentschap meldde uit Teheran, de Reza Sjah Pahlavi van Iran is afgetreden en zal worden opgevolgd door zijn zoon.

De slechte gezondheidstoestand van den Sjah werd als reden opgegeven.

De Noordamerikaanse vloot is thans voor de strijd gereed en nam alle steunverleningsmaterialen, welke worden vervoerd over de Atlantische Oceaan, onder de hoede van haar kanonnen tussen het Amerikaanse continent en IJsland.

In gezaghebbende kringen werd algemeen aangenomen, dat dit het begin is van een convooidienst door Amerikaanse marine-schepen over een afstand van 2000 mijl.

Van betrouwbare zijde wordt uit Londen gemeld, dat de Duitsers, gedwongen door de eisen van de Russische campagne, bijna een half millioen geharde troepen uit de lage landen en Frankrijk gehaald hebben. In totaal zouden 800.000 manschappen zijn achtergelaten.

Een officiële bekendmaking uit Berlijn deelt mede, dat de 11de, 27ste en 34ste Sovjet-legers, in totaal 9 divisies op beslissende wijze vernield zijn bij felle gevechten aan het Oostfront, gedurende de laatste weken. 53.000 Gevangenen zouden zijn gemaakt ten Zuiden van het Ilmenmeer aan het Leningradfront.

De Berlijnse rechtbank veroordeelde 5 personen ter dood, 4 daarvan voor hoogverraad en een vijfde voor spionnage ten gunste van een vreemde mogendheid. **Myron C. Taylor confereerde een uur lang met Z. H. den Paus.**

„Tass" deelde mede, dat duizenden inwoners van Kiev helpen om een defensielinie te bouwen rond de stad. Verder werd gezegd, dat de herfstregens in de Oekraïne reeds vallen en de nachten koud worden.

Volgens „Rode Ster" zou in de nacht aan het Leningradfront een reusachtig tankgevecht hebben plaatsgehad, welke eindigde in een volledige nederlaag voor de Duitsers, die honderden doden op het slagveld lieten. De Rode verdedigers veroverden 25 zware tanks, 3 gepantserde wagens en 9 veldkanonnen. In een andere sector voor Leningrad voerde het Rode Leger een tegenaanval uit en wierp de Duitsers van een serie eilanden in de rivier **V.**

Het bericht zeide, dat de Duitsers voorbereidingen troffen om de rivier over te steken van deze eilanden om de opmars naar Leningrad voort te zetten. Met behulp van het volksleger bestormden de Rode troepen de eilanden. De eerste, die deze bereikte, was een detachement-commandant gevolgd door meisje, dat vrijwillig aan de strijd deelneemt, genaamd Zhenia Grigorieva, gewapend met een geweer en handgranaten.

Peter Stuyvesant en de relaties met Nieuw Nederland.

door JAN DE GROOT.

De naam [1]) van de nieuwe H.B.S. Stuyvesantcollege roept uit de Geschiedenis van de West Indische Compagnie bladzijden op met gebeurtenissen en tendenzen, die veel gelijkenis vertonen met de tegenwoordige.

Het levenswerk van Peter Stuyvesant is het voorwerp geweest van verhandelingen, die wegens de oorlogstijd voor dit Gebiedsdeel onbereikbaar zijn maar waarvan zeker het werk van Hamelberg [2]) hier ruim verspreid en nog altijd — voor wat West Indië betreft — een onontbeerlijke bron is.

In 1643 was hij met het Directeurschap van dit eiland bekleed, maar hij zag in de kolonie Nieuw-Nederland met Nieuw Amsterdam (Noord Amerika) meer toekomst. In 1646, gedurende zijn aanwezigheid in Nederland, werd hij benoemd tot directeur van Nieuw-Nederland, Curaçao, Aruba, Bonaire. Zijn streven Noordamerika met de West Indische bezittingen te verbinden, ging in vervulling. In Mei 1647 kwam Stuyvesant in Nieuw-Nederland aan, na eerst op zijn doorreis Curaçao te hebben aangedaan, waar hij Lucas Rodenburch als vice-directeur benoemde.

Tot nu toe leefde slechts Stuyvesants been in de volkstraditie voort. Het verhaal, dat daaraan een grondslag ligt, is niet eensluidend. Zeker is dat hij voor medische hulp naar Holland ging in 1644.

Bij een aanval op het eiland St. Maarten (niet het Portugese voor de kust van het tegenwoordige Brazilië) had hij een been verloren, of een zodanige beenwonde opgelopen, dat amputatie nodig bleek. Het afgezette been zou nog begraven liggen op een Curaçaose begraafplaats, aangeduid als „Stuyvesant kerkhof".

Toch geloof ik dat zijn traditie ook nog voortleeft in de naam Suffisant, die niets meer is dan de door de volksmond [3]) verbasterde naam Stuyvesant. De pogingen, sedert enige tijd ondernomen om een andere verklaring te vinden, hebben geen succes gehad. Mogelijk zou een nauwkeurig archaeologisch en archivalisch onderzoek licht kunnen verschaffen. Of wie weet iets beters

Als Gouverneur van Nieuw-Nederland is hij de allerbekwaamste, die in de Hollandse periode (1624—1664) daar het bestuur voerde [4]).

In vele opzichten — constructie van steden, straten, maatregelen — toont het beleid van Peter Stuyvesant veel overeenkomst met den Gouverneur van Brazilië, Johan Maurits van Nassau. Maar de laatste was ruimer en soepeler, warmbloediger en kunstzinniger, en niet afgestemd op het eigenbelang van de West Indische Compagnie. Dat werd zijn ondergang en tevens van de Hollandse heerschappij in Brazilië [5])

Merkwaardig is dat èn in Brazilië èn in Nieuw-Nederland onder de Hollandse kolonisatie het drankmisbruik zulke afmetingen aannam dat er maatregelen nodig waren. Peter Stuyvesant schrok er niet voor terug om het krankzinnig en bandeloos drinken te beteugelen. Zó is hij de Vader van het Amerikaanse prohibitionisme. Ook hierin kan de Amerikaanse president zich beroepen op Hollandse oorsprong [6]).

Nu toch de relaties met Noord Amerika even ter sprake zijn kan als historische biezonderheid vermeld worden, dat de verhoging van de tabaksbelasting op Curaçao ook de voortzetting is van een Nederlandse traditie! En misschien zouden de Statenleden in een revolte bui tot dezelfde afweermaatregelen gegrepen hebben als hun Hollandse Noordamerikaanse „Gebieds deel genoten".

Willem Keif [5]), de derde Gouverneur van Nieuw-Amsterdam, kondigde een maatregel tegen het roken af. Dit veroorzaakte een heftige reactie. We bezitten een plaat, waarop het volk voor het huis van den Gouverneur staat, allen met een pijp in hun mond, waarmee zij zware tabakswolken omhoog puffen. Stel u voor: het fort Amsterdam volgepropt met protesterende mannen en vrouwen, die als fabrieksschoorstenen dampen!

Maar wat de motieven van Willem Keif zijn geweest, kunnen we nu in het midden laten! Zeker geen harde en nog eens harde oorlogsnoodzaak: geen geld, geen Zwitsers.

---

[1]) De naam college zou m.i. uitgevonden moeten worden als die niet gebezigd ware, niet vanwege de betekenis, die hij voor Nederlandse oren kan hebben, maar vanwege het practisch nut. Een middelbare school heet in het gehele Westelijk halfrond college, collegio. Ofschoon de naam als aanduiding van schooltype wel eens wat ruimer in de practijk uitvalt in deze landen, wordt een lagere school, doorgaans nooit college genoemd. Met het woord „college" op een diploma is registratie in landen, waar „Hogere Burgerschool" zelfs niet gelezen kan worden veel gemakkelijker.

Zo passeerden in het Nederlands gestelde einddiploma's met Gymnasium of Lyceum erop, zonder bezwaar de inschrijving aan bepaalde scholen in Parijs, die met „Hogere Burgerschool" moesten eerst vertaald — en wat nog al meer — worden. En dit voorbeeld staat niet alleen.

Een kleine vergelijking: Algemene woorden, ofschoon van vreemde oorsprong, verkiezen om practische of wetenschappelijke redenen de voorkeur boven „nationale"; daarom archaeologie en geen bodemkunde, telefoon en geen fernsprecher, nominatief en geen eerste naamval. Een Turkse dokter die geen stom woord Nederlands kent, zal in een bibliographie een boek met „archaeologie" niet gemakkelijk aanroeren, wel een waarop een hem bekend woord staat. En dat is dan een internationaal gangbaar woord, hoe het ook in enkele ondergeschikte détails (uitgangen vervormd) moge zijn.

[2]) Hamelberg: De Nederlanders op de West Indische eilanden: Curaçao, Bonaire, Aruba. Index pag. 242: Stuyvesant (Bijdragen). 1903.

[3]) De volksmond (etymologie) springt soms vrij met klankwetten om. Zeer waarschijnlijk is (in het 17-eeuwse Nederlands) de uy als uu uitgesproken; dus Stuuvesant.

[4]) en [6]) Luther A. Weigle: American Idealisme o.a. blz. 97; deel I, blz. 232 (plaat no. 482).

[5]) Percy A. Martin and Hermann G. James. The republics of Latin America 1923, blz. 68.

EMMASTAD.

SOCIETEIT „ASIENTO".

Dagschotels:

Heden: Biefstuk geb. aard. doperwten.
Morgen: Bami.

Agenda:

Dinsdag, 16 September 19.30 uur:
Competitie biljarten „B" klasse.
Woensdag, 17 September 19.30 uur:
Competitie biljarten Hoofdklasse.
Donderdag, 18 September 19.30 uur:
Competitie biljarten „C" klasse.
Vrijdag, 19 September 19.30 uur:
Competitie biljarten „A" klasse.
Zaterdag, 20 September 20.30 uur:
„Hawaiian Night".

„Hawaiian Night".

Zaterdag 20 September as. zal de Hawaiian Vereniging ten bate van de „Dr. Corstenstichting" (Kindervoeding in Suriname) een uitvoering in de Club geven. Nadere biezonderheden omtrent programma enz., worden eerstdaags bekend gemaakt.

WACHTDIENSTEN

Dinsdag, 16 September 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
Shipping & Supplies: Hr. Voncken, tel. 304, Amalia van Solmslaan 5.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.

SPORTCLUB „ASIENTO".

Hockey.

Donderdag 18 September as. onderlinge wedstrijd tussen de 2 volgende herenteams; aanvang 16.45 uur.

Rood:

Soederhuizen
Bunte Bakker
v. Doeland Kwestro Jurrius
Groothuis Deelen Lambij De Mol Ringma

O

Kuipers v. Schouwenburg v. Beveren
Schuitemaker v. Zanten
Brepols De Boer Nijhof
v.d. Vijver De Ridder
Petit

Wit.

Scheidsrechter: J. de Boer.

De Commissie verzoekt hierbij afschrijvingen tot een minimum te beperken, daar dit de aantrekkelijkheid van deze wedstrijd voor de andere spelers zeer zal verminderen.

Ieder wordt verzocht **op tijd** en in de voorgeschreven kleuren aanwezig te zijn.

AANKOMENDE PASSAGIERS.

15 September 1941: W. S. Reid.
16 September 1941: J. Baars en echtgenote; H. P. L. Beyerbergen v. Henegouwen en gezin; Th. G. J. J. Meinen en gezin; Mevr. R. Ch. Sheeler.

VERTREKKENDE PASSAGIERS.

14 September 1941: J. N. Liphuyzen en gezin.

Brug en Bootje

Het geluk moet met je zijn, temeer wanneer je enkele malen per dag van Otrabanda naar Punda vice-versa moet en meestal haast hebt. Dikwijls wordt het een wedloop, tenminste als de blauwe vlag van de brug in top is. Want dan heb je altijd kans, dat de misthoorn van de brug begint te toeten en dan wordt het lopen......

Ik kom uit de Bredestraat in Otrabanda aan, en kijk allereerst naar de havenkant of de brug openstaat. Bij dag gaat dat nogal goed, maar 's avonds loop je wel eens de kans, dat je de dunne pilaren van het nieuwe politie-bureau aanziet voor de lichtpalen op de brug. Maar dat zal langzamerhand wel wennen.

Met een vaartje gaat het naar Brionplein...... warempel de blauwe vlag is op en pwèèè...... de brugtoeter gaat. Het heeft geen zin meer om me nat te lopen in die hitte, dus wandel ik kalm onder het ruime balkon van de N.I.G.M., door en vervolgens langs Hotel Americano. Enkelingen trachten nog te slippen langs de zwart-witte slagboom, die onherroepelijk voor voertuigen gesloten wordt, hetgeen soms minder aangename gezichten bij de autobestuurders te voorschijn roept. Ook als er soms nog een kansje is en de wit-gehandschoende hand van den agent gaat tòch onbarmhartig omhoog.

De file auto's op het Brionplein begint aardig aan te groeien, als ik naar de aanlegplaats van het bootje stap.

Er staat een aardige wind en Havendienst II komt dan ook heftig schommelend aanzetten. Enkele onvoorzichtigen staan reeds op, doch worden door het geschommel gauw aan het waggelen gebracht. Tenslotte komt de loopplank met een smak neer en de verbinding is gevestigd tussen land en boot, nadat waaghalzen reeds een sprongetje hebben gemaakt naar de wal.

Wat een wind...... rokken wapperen, dassen fladderen, schapulieren slaan in het rond, heertjes houden krampachtig hun hoed vast, terwijl ouderen van dagen angstig door de vaste hand van den welwillenden bootsman over de plank worden geleid.

Intussen stoomt een grote tanker langs en de brug maakt weer aanstalten tot sluiten. Al dat gedoe voor één boot.

Weifelaars wachten liever nog wat, zullen zij terug gaan? Wat is vlugger, de brug of de boot?

Ik trek me van de brug weinig aan en stap resoluut op het bootje toe. Wel aardig zo'n tripje, vooral met dat lekkere slingeren. De bekende 2 centen worden in een met geldstukken gevulde hand geduwd.

Als typisch staaltje van de bekende Curaçaose haast komen twee fietsers nog op het laatste ogenblikje aanzetten om mee te mogen, terwijl de brug al dicht gaat. Vooruit dan maar...... nog even wachten......

Wij komen het eerst aan. Hoera!

En nog tijd gewonnen ook, want bij mijn vertrek uit Otrabanda was het bij de Gasmaatschappij kwart voor tienen en nu ik haastig doorlopend in de Herenstraat kom, is het daar pas 5 over half 10.

FEUILLETON.

HET MYSTERIE VAN KAMER No. 10

4).

— Maar Signor Feloso, probeert het dienstmeisje te sussen, — het is bijna elf uur.

— Niet elf uur, voor den duivel, niet elf uur, het is nauwelijks half elf, en des Zondagsmorgens is half elf midden in de nacht. Capito?

Zijn door onvoldoende slaap en overmatig alcoholgebruik rood-ontstoken ogen vonken kwaadaardig in het rond. Zijn handen zwaaien gesticulerend door de lucht en zijn zinnen zijn doorspekt met, zelfs voor ras-Italianen uit het Noorden volkomen onverstaanbare Siciliaanse woorden.

Tot overmaat van ramp gaat nu ook de deur van kamer 6 open en verschijnt Dr. Bagnante in de gang. Hij is uitgeslapen en fris en even glijden zijn grote, donkere, zwaarmoedige ogen in stille verwondering van den een naar den ander.

— Buon giorno. Zijn diepe, zeer kalme stem gooit olie op de baren der algemene ontevredenheid. — Wat voor een charmante volksverzameling op de vroege ochtend. Ecco, Ecco, wat zei ik? vroege ochtend, hier is de wetenschap, die het bevestigt.

Paolo's gezicht staat nog donker, maar hij herkrijgt langzamerhand zijn humeur".

— Lucia, is het bad vrij?

Lucia veegt wild met de handen door het haar.

— Oh Madonna. Si diventa matta. Men wordt gek hier. Nee, dokter, het bad is niet vrij en zal voorlopig ook niet vrij worden.

— E perché no? Waarom niet?

De toestand wordt nogmaals dreigend. De dokter moge één der rustigsten van het pension zijn, hij is en blijft Siciliaan en te allen tijde bereid plotseling en hevig in woede te ontsteken. Gelukkig krijgt Lucia nu hulp van haar collega Rosetta, die met een groot tablet, beladen met kopjes koffie, de deur binnenkomt. Alles valt nu op de koffie aan. In een oogwenk zijn de kopjes leeg, wordt er luidruchtig om meer geschreeuwd, eist men sigaretten, is de badkamer bijna alweer vergeten. Gelukkig, vlug-levend volkje.

— Oh, dottorino, Mimo, wat maak je een herrie des morgens.

Dr. Bagnante heet Michele met zijn voornaam en wordt door de intimi „Mimo" genoemd.

Glimlachend kijkt hij de Poolse, die met trage, sluipende passen haar kamer uitgekomen is en nu op het troepje toekomt, aan.

— Wat ben je lief, Clawdia? Heb je iets nodig? Die poesenliefheid is nooit te vertrouwen.

— Mimmo, wat ben je wreed tegen vrouwen.

— Brrrr, wat een dikke woorden. Cosa c'è? Wat is er?

— Mimo, ster aan de wetenschappelijke hemel, mag ik de badkamer vóór jou hebben?

— Wat ze ons ook verwijten kunnen, gebrek aan zindelijkheid zeker niet. Het woord „badkamer" schijnt het eerste te zijn, dat ons hier bij het wakker worden door het hoofd schiet, spot de kleine Paolo.

— Nooit krijgt iemand de badkamer voor mij. Sedert een half uur vecht ik met mannenmoed en doodsverachting en in het zweet mijns aanschijns om een beetje te mogen baden en dan zal ik voor een halfbakken Zondagmorgenlievigheid van jou mijn duur bevochten rechten zo één, twee, drie afstaan? Nooit!

— Oh, Mimo, wat ben je wreed.

Stella Simonul is komen aanlopen.

— Lucia.

Diep en kalm weerklinkt nu eindelijk ook Hansens stem. De kamerdeur van den Nederlander gaat open.

— Dio Santo, nu begint die ook al.

Lucia is der wanhoop nabij.

— Raad eens, wat ie wil? vraagt Paolo, die zich bij zijn tweede kop koffie en eerste sigaret zeldzaam op zijn gemak voelt, spottend.

— Lucia, de badkamer?

En Hansen begrijpt niet, waarom de anderen opeens in lachen uitbarsten.

— Is de badkamer vrij? Buon giorno, dames en heren. Heeft men reeds gebaad, wacht men op het baden, of baadt men vandaag niet? Lucia, wanneer is de badkamer vrij?

— Voor vanavond om 20 uur niet, Signor Hansen.

— Benissimo, zorg er dan voor, dat er vanavond om 20 uur een bad voor mij klaar staat.

Algemeen gelach.

— Hansen, ik benijd je om je flegma, zegt Bagnante.

— In Catania hadden we om die badkamer al een bloedbad gehad, overdrijft Paolo beminnelijk.

— Nou, dan ga ik me maar in het fonteintje van de andere badkamer wassen.

—Maar, grote hemel, Hansen, dat is nauwelijks groot genoeg om je neus er in te steken.

— Tenminste iets in Italië waar je je neus insteken mag.

Opnieuw gegrinnik.

— Hansen, je moet een ideaal echtgenoot zijn. Altijd goed gehumeurd, nooit prikkelbaar, nooit ruzie.

— Beg your pardon, Mrs. Oldman, dat is een wisseling van oorzaak en gevolg. Ik ben altijd goed gehumeurd, òmdat ik nooit prikkelbaar ben en ik ben nooit prikkelbaar, òmdat ik nooit ruzie heb, en ik heb nooit ruzie, òmdat ik niet getrouwd ben.

En Hansen slentert de gang door en verdwijnt in de tweede, niet functionerende badkamer.

De zenuwachtige drukte op de gang begint het diensmeisje Lucia te vervelen. Ze moet samen met haar collega de kamers in orde brengen en zolang de bewoners hier op de gang rondscharrelen kan er niet veel van komen. Ze schreeuwt dus door de gesloten badkamerdeur een vraag naar mevrouw Beauchamp, behelzende het verzoek om inlichtingen, hoe lang madame nog gelooft nodig te hebben voordat ze zich totaal en onherroepelijk vrij van Italiaans stof en vuil weten zal. Nog tien minuten!

Wordt vervolgd.